सोऽशक्नुवन् विशेषाय समाहूय बृहस्पतिं । उवाचेदं वचो देवैः सहितो हरिवाहनः ।
बृहस्पते मरुत्तस्य माकार्षीस्त्वं कथञ्चन । दैवं कर्म्माथ वा पित्र्यं कर्त्ताऽसि मम चेत् प्रियं ।
अहं हि त्रिषु लोकेषु सुराणाञ्च बृहस्पते । इन्द्रत्वं प्राप्तवानेको मरुत्तस्तु महीपतिः । ११०
कथं ह्यमर्त्यं ब्रह्मंस्त्वं याजयित्वा सुराधिपं । याजयेर्म्मृत्युसंयुक्तं मरुत्तमविशङ्कया ।
मां वा वृणीष्व भद्रन्ते मरुत्तं वा महीपतिं । परित्यज्य मरुत्तं वा यथाजोषं भजस्व मां ।
एवमुक्तस्तु कौरव्य देवराज्ञा बृहस्पतिः । मुहूर्त्तमिव सञ्चिन्त्य देवराजानमब्रवीत् ।
त्वं भूतानामधिपतिस्त्वयि लोकाः प्रतिष्ठिताः । नमुचेर्विश्वरूपस्य निहन्ता त्वं बलस्य च ।
त्वमाजहर्थ दैत्यानामेको वीरश्रियं परां । त्वं बिभर्षि भुवं द्यां च सदैव बलसूदन । ११५
पौरोहित्यं कथं कृत्वा तव देवगणेश्वर । याजयेयमहं मर्त्यं मरुत्तं पाकशासन ।
समाश्वसिहि देवेन्द्र नाहं मर्त्यस्य कर्हिचित् । यक्ष्योऽस्मि सुवं यज्ञे शृणु चेदं वचो मम ।
हिरण्यरेता नोष्णः स्यात् परिवर्त्तेत मेदिनी । भासन्तु न रविः कुर्य्यान्न तु सत्यञ्चलेन्मयि ।
॥ वैशम्पायन उवाच ॥ बृहस्पतिवचः श्रुत्वा शक्रो विगतमत्सरः । प्रशस्यैनं विवेशाथ स्वमेव भवनं तदा ।
इति श्रीमहाभारते आश्वमेधिके पर्व्वणि अश्वमेधिके पर्व्वणि संवर्त्तमरुत्तीये पञ्चमोऽध्यायः ॥ ५ ॥
॥ व्यास उवाच ॥ अत्राप्युदाहरन्तीममितिहासं पुरातनं । बृहस्पतेश्च संवादं मरुत्तस्य च धीमतः । १२०
देवराजस्य समयं कृतमाङ्गिरसेन ह । श्रुत्वा मरुत्तो नृपतिर्यज्ञमाहारयत् परं ।
सङ्कल्प्य मनसा यज्ञं करन्धमसुतात्मजः । बृहस्पतिमुपागम्य वाग्मी वचनमब्रवीत् ।
भगवन् यन्मया पूर्व्वमभिगम्य तपोधन । कृतोऽभिसन्धिर्यज्ञस्य भवतो वचनाद्गुरो ।
तमहं यष्टुमिच्छामि संभाराः संभृताश्च मे । याज्योऽस्मि भवतः साधो तत्राप्रुहि विधत्स्व च ।
॥ बृहस्पतिरुवाच ॥ न कामये याजयितुं त्वामहं पृथिवीपते । वृतोऽस्मि देवराजेन प्रतिज्ञातञ्च तस्य मे । १२५
॥ मरुत्त उवाच ॥ पित्र्यमस्मि तव क्षेत्रं बहुमन्ये च ते भृशं । तवास्मि याज्यतां प्राप्तो भजमानं भजस्व मां ।
॥ बृहस्पतिरुवाच ॥ अमर्त्यं याजयित्वाऽहं याजयिष्ये कथं नरं । मरुत्त गच्छ वा मा वा निवृत्तोऽस्म्यद्य याजनात् ।
न त्वां याजयिताऽस्म्यद्य वृणु त्वं यमिहेच्छसि । उपाध्यायं महाबाहो यस्ते यज्ञं करिष्यति ।
॥ व्यास उवाच ॥ एवमुक्तस्तु नृपतिर्म्मरुत्तो व्रीडितोऽभवत् । प्रत्यागच्छन् सुसंविग्नो ददर्श पथि नारदं ।
देवर्षिणा समागम्य नारदेन स पार्थिवः । विधिवत् प्राञ्जलिस्तस्थावथैनं नारदोऽब्रवीत् । १३०
राजर्षे नातिहृष्टोऽसि कच्चित् क्षेमं तवानघ । क्व गतोऽसि कुतश्चेदमप्रीतस्थानमागतं ।
श्रोतव्यञ्चेन्मया राजन् ब्रूहि मे पार्थिवर्षभ । व्यपनेष्यामि ते मन्युं सर्व्वयत्नैर्नराधिप ।
एवमुक्तो मरुत्तस्तु नारदेन महर्षिणा । विप्रलम्भमुपाध्यायात् सर्व्वमेव न्यवेदयत् ।
॥ मरुत्त उवाच ॥ गतोऽस्म्यङ्गिरसः पुत्रं देवाचार्य्यं बृहस्पतिं । यज्ञार्थमृत्विजं द्रष्टुं न च मां सोऽभ्यनन्दत ।
प्रत्याख्यातश्च तेनाहं जीवितुं नाद्य कामये । परित्यक्तश्च गुरुणा दूषितश्चास्मि नारद । १३५
॥ व्यास उवाच ॥ एवमुक्तस्तु राज्ञा स नारदः प्रत्यभाषत । आविचिंत महाराज वाचा संजीवयन्निव ।